

Uusi kirkko on vihittävä Jumalalle pyhitetyksi tilaksi (KJ 3:53). Piispa toimittaa kirkon vihkimisen.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee piispa. Seurakuntalaiset kantavat kulkueessa kirkkoon sijoitettavat liturgiset esineet (esimerkiksi evankeliumikirjan, kastemaljan, kyntteliköt ja ehtoollisvälineet) ja asettavat ne paikoilleen.

Jos kirkossa on uudet urut, niitä soitetaan ensimmäisen kerran kohdassa 3 (johdantosanat, pyhittäminen ja vihkimisrukous).

Kaavaa käytetään soveltaen myös kappelia, siunauskappelia tai seurakuntataloa vihittäessä, jos siinä pidetään seurakunnan yhteisiä jumalanpalveluksia.

Vihkimisrukous (kohdassa 3) voi olla myös uskontunnustuksen (kohta 16) jälkeen.

I Johdanto ja vihkiminen

---

*1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuoro-tervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ
L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ TM |
S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ
L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

A Σ Σ Σ Σ TM TM |
S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuoro-tervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

A $\Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma$

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

A $\overline{\Sigma \Sigma} \overline{\Sigma \Sigma} \Sigma \overline{\Sigma \Sigma} \Sigma \Sigma |$

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

A $\Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma$

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

A $\overline{\Sigma \Sigma} \overline{\Sigma \Sigma} \Sigma \overline{\Sigma \Sigma} \Sigma \Sigma |$

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:

A $\Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma$

L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

A $\overline{\Sigma \Sigma} \overline{\Sigma \Sigma} \Sigma \overline{\Sigma \Sigma} \Sigma \Sigma |$

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

A $\Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma \Sigma$

L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

A $\overline{\Sigma \Sigma} \overline{\Sigma \Sigma} \Sigma \overline{\Sigma \Sigma} \Sigma \Sigma |$

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat, pyhittäminen ja vihkimisrukous

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme kokoontuneet viettämään [ensimmäistä] messua tässä

uudessa (korjauksen jälkeen käyttöön otettavassa) X:n kirkossa. Raamatussa meitä kehoitetaan ottamaan kiittäen vastaan kaikki, minkä Jumala on luonut. Näin teemme, kun kirkko vihitään käyttöön. Se erotetaan seurakunnan jumalanpalveluspaikaksi ja pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella. Kirkko on taivasten valtakunnan merkki ja Jumalan kansan lepopaikka.

Seurakunta kokoontuu kirkkoon kuulemaan Jumalan sanaa sekä viettämään ehtoollista, rukoilemaan, kiittämään ja ylistämään Jumalaa. Täällä toimitetaan pyhä kaste, konfirmoidaan rippikoulun käyneet, vihitään morsiusparit kristilliseen avioliittoon ja siunataan haudan lepoon ajasta ikuisuuteen kutsutut. Täällä Jumala on meidän keskellämme ja lähestyy meitä sanassa ja sakramenteissa.

Pyhittäminen

Avustajat lukevat raamatun tekstejä.

L Uudessa testamentissa seurakuntaa kuvataan elävien kivien temppeliksi. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Ef. 2:20–22

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» ensimmäinen säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Olkoon tämän kastemaljan vesi pelastuksen lähde, kun pyhän kasteen sakramentti toimitetaan Kristuksen käskyn mukaan. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Matt. 28:18–20 tai Room. 6:3–4

Lukemisen jälkeen joku avustajista voi kaataa veden kastemaljaan ja/tai sytyttää kastemaljan lähelle kynttilän.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» toinen säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Kuulukoon tästä saarnatuolista armon ja totuuden sana kirkkaana, niin että se herättäisi kuulijat synnin unesta, vapauttaisi syyllisyydestä ja auttaisi meitä vaeltamaan kohti taivaan kotia. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Room. 10:17, 2. Kor. 4:5, Hepr. 4:12 tai 1. Piet. 2:2

Lukemisen jälkeen joku avustajista voi sytyttää saarnatuolissa olevan kynttilän.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» kolmas säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Olkoon tämä alttari Jumalan perheen yhteinen pöytä, jonka äärellä seurakunta ottaa vastaan Kristuksen ruumiin ja veren. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– 1. Kor. 10:16–17

Lukemisen jälkeen joku avustajista sytyttää alttarikynttilät.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» neljäs säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Täyttäköön laulu ja soitto tämän Herran huoneen, niin että seurakunta ylistäisi koko sydämestään Jumalaa, saisi avun ahdistukseen ja ilon elämäänsä. Kuulkaamme Jumalan

sanaa.

– Ps. 92:2–4, Ef. 5:19–20 tai Kol. 3:16–17

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» viides säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi tai soitinmusiikkia.

L Kaikukoot kirkonkellot yli tämän tienoon kutsuen sen asukkaita yhteiseen jumalanpalvelukseen, jossa he kohtaavat sanassa ja sakramenteissa Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Ps. 48:10–11

Lukemisen jälkeen soitetaan kirkonkelloja.

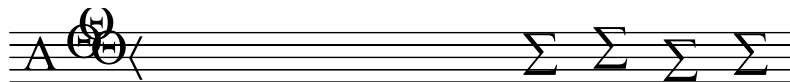
*Vihkimisrukous

Vihkimisrukous voi olla myös uskontunnustuksen (kohta 16) jälkeen.

Vuororukous

Vuororukous voidaan lausua tai laulaa.

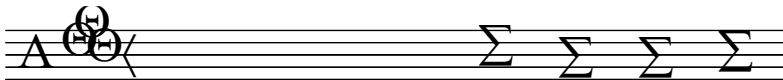
Sävelmäsarjat 1–3:

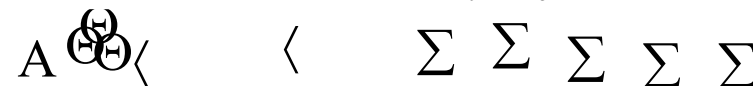
P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Ju - ma - lam - me,

S sinun on kaikki, mitä on taivaassa ja maan pääl-lä.

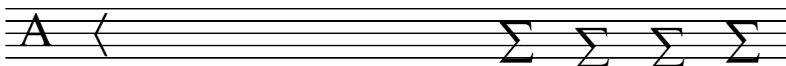
P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja ai - na,

S kaikukoon Herran ni - men y - lis - tys.

TAI

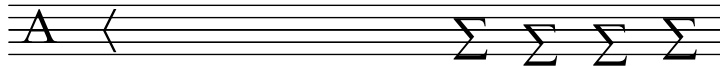
Sävelmäsarja 4:

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Ju - ma - lam - me,

S sinun on kaikki, mitä on tai-vaas-sa ja maan pääl-lä.

P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja ai - na,

S kaikukoon Her - ran ni - men y - lis - tys.

Rukous

L Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja + Poika ja Pyhä Henki, tämän – – kirkon ja kaikki, jotka tänne tulevat, ja olkoon tämä kirkko pyhitetty Jumalan huoneeksi ja seurakunnan kodiksi.

S Aamen.

L Rukoilkaamme.

Jumala, Isämme. Me kiitämme sinua tästä kirkosta, rukouksen, hiljaisuuden ja ylistyksen paikasta. Kiitämme kasteen lahjasta, jossa annat meille armosi. Kiitämme sanastasi, joka tuo meille pelastuksen toivon. Kiitämme ehtoollisen sakramentista, jossa tulemme osallisiksi Kristuksen ruumiista ja verestä. Kiitämme musiikista, jolla voimme ylistää sinua. Kiitämme iankaikkisen elämän toivosta, jota kellot kuuluttavat.

Pyhä, kolmiyhteinen Jumala. Sinä olet kaiken alku ja päämäärä ja sinä pidät kaiken voimassa. Kiitos ja ylistys sinulle Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme nimessä.

S Aamen.

TAI

L Rukoilkaamme Jumalan siunausta tälle kirkolle.

Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala. Sinä asut valossa, jonne yksikään ihminen ei voi tulla. Sinä et asu käsin tehdyssä temppelissä, vaan taivas on sinun istuimesi ja maa jalkojesi koroke. Taivasten taivaatkaan eivät ole sinulle kyllin avarat. Kuitenkin olet luvannut olla omiesi luona joka päivä.

Me rukoilemme sinua: Siunaa meitä ja kaikkia, jotka kokoontuvat tänne. Kuule rukoukset, jotka seurakuntasi täällä kantaa eteesi. Anna seurakuntasi tuntea täällä sinun läsnäoloasi niin, että elämäämme hallitsee Jumalan lasten rauha ja turvallisuus.

Tee tämä kirkko X:n seurakunnalle rakkaaksi paikaksi. Anna armosi, niin että sanaasi julistetaan täällä puhtaasti ja sakramentit toimitetaan oikein.

Johdata meidät tämän elämän jälkeen luoksesi taivaan kirkkauteen, niin että voisimme yhdessä taivaan enkelien ja kaikkien pyhien kanssa liittyä taivaalliseen jumalanpalvelukseen ja ylistää sinua lakkaamatta. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

L Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki, tämän – – kirkon ja kaikki, jotka tänne tulevat, ja olkoon tämä kirkko pyhitetty Jumalan huoneeksi ja seurakunnan kodiksi.

S Aamen.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Jumala on meitä kohtaan hyvä ja armollinen. Hän kutsuu meitä, kun käännyimme pois hänestä. Hän etsii meitä, kun eksyimme. Tässä kirkossa saamme tulla rohkeasti ja luottavaisesti hänen eteensä ja tunnustaa hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Me tunnustamme sinulle syntimme,
joilla olemme ansainneet vihasi ja rangaistuksesi.
Katso armollisesti meihin
ja anna meille syntimme anteeksi rakkaan Poikasi,
Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kaikkivaltias, armollinen Jumala
on suuressa laupeudessaan armahtanut meitä.
Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden
hän antaa meille synnit anteeksi
ja lahjoittaa elämän ja autuuden.
»Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon,
että antoi ainoan Poikansa,
jottei yksikään, joka häneen uskoo,
joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Amen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia tai jotain seuraavista psalmeista: 100, 104:1–5, 27–28, 105:1–4, 111:1–4.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Ilo valtasi minut, kun kuulin sanan:
Me lähdemme Herran huoneeseen!

Ps. 122:1

TAI

Onnellisia ne, jotka saavat voimansa sinusta.

Ps. 84:6

Psalmi

Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijasi, Herra Sebaot!

Minun sydämeni näantyy kaipauksesta,
kun se ikävöi Herran temppelin esipihoille.

Minun sieluni ja ruumiini kohottaa riemuhuudon,
kun tulen elävän Jumalan eteen.

Herra Sebaot, minun kuninkaani ja Jumalani!

Sinun alttarisi luota on varpunenkin löytänyt kodin,
pääskynen pesäpaikan, jossa se kasvattaa poikasensa.

Miten onnellisia ovatkaan ne,
jotka saavat asua sinun huoneessasi!
He ylistävät sinua alati.

Onnellisia ne, jotka saavat voimansa sinusta,
ne, jotka kaipaavat pyhälle matkalle.

Kun he kulkevat vedettömässä laaksossa,
sinne puhkeaa virvoittava lähde,
ja sade antaa heille siunauksensa.

Askel askeleelta heidän voimansa kasvaa,
ja he saapuvat Siioniin Jumalan eteen.

Ps. 84:2–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litaniaita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka hyvydessään jakaa lahjojaan,
että hän ravitsisi meitä täällä sanallaan ja sakramenteillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka rakkaudessaan lähetti Poikansa,
että me hänen esimerkkinsä mukaan palvelisimme täällä toisiamme.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka Hengellään rakentaa kirkkoaan,
että yhteys Kristukseen ja toisiimme täällä vahvistuisi.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

- S** Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

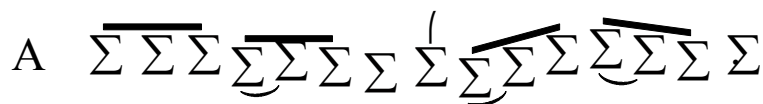
Sävelmäsarja 3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

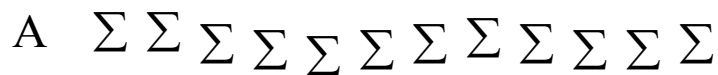
Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,

me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniaassa.

S Amen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

A Σ Σ Σ Σ

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

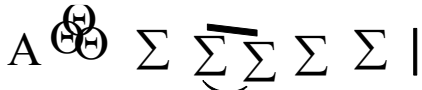
A Σ Σ Σ Σ

L Ru - koil - kaam - me.

Armollinen Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Sinä kokoat yhä uudestaan seurakuntasi
ja palvelet sitä sanalla ja pyhillä sakramenteilla.
Me kiitämme sinua siitä ja rukoilemme:
Varjele seurakuntaasi,
niin että evankeliumia julistetaan aina puhtaasti.
Vahvista seurakuntaasi palvelemaan kaikkia ihmisiä
ja todistamaan sinusta tässä maailmassa.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa

elää ja hallitsee iankaikkisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:

A
S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

A
S Aa - men, aa - men.

II Sana

---

9. Ensimmäinen lukukappale

---

1. Kun. 8:22–23a, 27–29, 2. Aikak. 7:15–16, Jes. 66:1–2 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi (esimerkiksi 148:2–3 tai 255:1–2), laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Ap. t. 2:46–47, Room. 10:13–17, 1. Piet. 2:4–5 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 195, 196, 200 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

---

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,

ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

18. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, sinä olet uskomme perustus ja kutsut meitä yhteyteesi. Me kiitämme sinua [uudesta] kirkostamme. Muista hyvyydessäsi kaikkia, jotka työllään, vaivannäöllään ja lahjoillaan ovat olleet rakentamassa ja kaunistamassa tätä kirkkoa.

Tee tämä kirkko ja sen jumalanpalveluselämä meille rakkaaksi. Ravitse täällä uskoamme ja elämäämme. Valaise ja johdata meitä Pyhällä Hengelläsi, niin että elävinä kivinä rakennumme temppeliksesi. Anna meidän tuntea täällä yhteyttä myös taivaallisen seurakuntasi kanssa. Soikoon keskellämme ajasta aikaan sinun ylistyksesi.

III Ehtoollinen

---

19. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

20. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ

L Kiit - tä - kääm - me Her - raa, Ju - ma - laam - me.

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ Σ |

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi, ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia. Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen, niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi. Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!

Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (+) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kautta, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Amen.

21. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

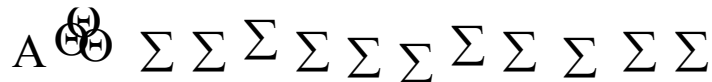
S Isä meidän, joka olet taivaissa.
 Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
 Tulkoon sinun valtakuntasi.
 Tapahtukoon sinun tahtosi,
 myös maan päällä niin kuin taivaassa.
 Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
 Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
 niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
 jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
 Äläkä saata meitä kiusaukseen,
 vaan päästä meidät pahasta.
 Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
 Amen.

22. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

A

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

A

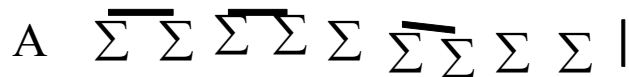
S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

A

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

A

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*23. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
 armahda meitä.
 Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
 armahda meitä.
 Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,

anna meille rauha.

24. Ehtoollisen vieto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: *Aamen.*

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: *Aamen.*

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 26) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

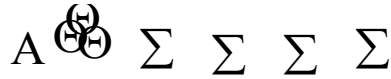
S Aamen.

25. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Jumala, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
 jolla vahvistat uskoamme sinuun.
 Me kiitämme sinua tästä [uudesta/korjatusta] kirkosta,
 jossa sinä itse olet läsnä ja ravitset meitä
 sanallasi ja pyhillä sakramenteilla.
 Auta meitäkin palvelemaan toisiamme
 ja säilyttämään yhteys sinuun ja toinen toiseemme.
 Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
 meidän Herramme tähden,
 joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
 elää ja hallitsee aina ja ikuisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

IV Päätös

---

26. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1 ja 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kääm - me Her - raa!

TAI

Sävelmäsarja 4:

A Σ Σ Σ Σ Σ Σ

E Kiit - tä - kään - me Her - ra!

*S Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien:

*S Jumalalle kiitos. Aamen.

*27 Siunaus

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme Jumalan sanalla ja rukouksella pyhittäneet tämän kirkon jumalanpalveluskäyttöön. Se on nyt Jumalalle pyhitetty huone, eikä sitä pidä käyttää sellaisiin tarkoituksiin, jotka eivät sovellu sen pyhyyteen.

Meidän jumalanpalveluksemme tässä kirkossa ennakoi taivaallista jumalanpalvelusta. Muistakaamme Jumalan lupausta: »Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyöneen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut.» (Ilm. 21:3–4.)

Siunaus voidaan myös laulaa.

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*28. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.